

Carrutxa exposa els 25 anys de la «reina de la festa»

L'Àliga de Reus celebra els 25 anys de la seva recuperació

L'exposició és a la seu de Carrutxa | Adrià de las Heras

Sortí l'àliga i dansà. 25 anys de l'Àliga de Reus és l'exposició que munta Carrutxa fins aquest dissabte, 3 de juliol. Tal com diuen des del centre de recerca i difusió del patrimoni, ¿proposen algunes reflexions sobre la funció d'aquesta figura i la seva trajectòria a les nostres festes?.

Una història que es remunta al 1627

Carrutxa organitza, cada any, esdeveniments que acompanyen a reflexionar al voltant del valor i simbolisme de les nostres festes. Enguany, coincidint amb el seu 25è aniversari, dediquen aquesta exposició a l'Àliga de Reus. Una figura que es va recuperar l'any 1996 i que ¿la ciutat la va veure créixer i el poble la va pagar?, segons Salvador Palomar.

Malgrat aquest quart de segle, la història de l'Àliga es remunta al 1627. Víctima dels conflictes polítics i bèl·lics, va ser apartada de la Festa Major. L'últim ball documentat era del 1738. Arran de la Guerra de Successió, les autoritats municipals van decidir desterrar l'àliga del seguici festiu de la ciutat. Els botiflers vinculaven aquest ocell amb l'heràldica de l'Arxiduc Carles, per això va anar perdent pes durant els anys posteriors a la guerra. És a dir: l'àliga va morir pel desinterès de la ciutat (o de les autoritats).

La tasca del CRAC

L'any 1996 Carrutxa va posar damunt la taula la recuperació de l'element. És evident que abans de recuperar l'Àliga, peça clau del seguici de la ciutat, hi havia d'haver una reflexió: ¿què havia de ballar??, ¿per a què servirà??. Una feina que van fer conjuntament amb el **CRAC**, els portadors actuals de la figura. Aquesta reflexió l'han plasmat ara a l'exposició *Sortí l'àliga i dansà*.

Raquel Ferret i Salvador Palomar, membres de Carrutxa, atenen les visites i acompanyen el visitant per entendre aquestes reflexions. ¿L'exposició mostra què és el que representa l'Àliga i com s'ha anat transformant?, explica Ferret. Quan un s'endinsa a l'explicació i reflexions del centre de documentació del patrimoni, descobreix **mil anècdotes** de l'Àliga: la primera sortida després de la recuperació la va fer amb un **ocell viu** a la boca, els antics balladors de l'Àliga (al segle XVII) eren professionals de la dansa, l'homenatge a Mossèn Roquer el dia del seu enterrament, etcètera.

Ball solemne i cercaviles

S'expliquen les reflexions i **s'il-lustren amb imatges** d'aquests 25 anys. Des dels pensaments al voltant de la recuperació de la festa, a la combinació entre el seu poder i el seu caràcter festiu. Això abasta l'exposició de Carrutxa. I també passa per les seves tradicions, protocol, danses, ritual, o els seus ¿privilegis?.

Un quart de segle de la **reina de la festa major** condensat en uns plafons i fotografies. L'Àliga ha aconseguit combinar, des dels seus inicis, el seu simbolisme i poder amb el caràcter festiu que la caracteritza; per això és tan estimada pels reusencs.

El dia 26 de juny era la *Nit de fer l'Índiu* i hi participava l'Àliga. Tothom cridava perquè sortís a ballar, la gent s'impacientava veient que passaven les cançons i l'element no dansava. En el moment que van aparèixer els balladors, el carrer de la festa va esclatar en crits i eufòria. Però més enllà d'això, l'Àliga també sap estar davant de la relíquia de Sant Pere o dintre del Santuari de Misericòrdia. **¿El ball de l'Àliga sovint és solemne i cerimoniós**, però com la resta de figures del bestiar (...), aquest element **també és present en cercaviles** i contribueix a crear l'ambient festiu?, expliquen a l'exposició de Carrutxa.

La mostra conté fotografies de la trajectòria de l'element Foto: Adrià de las Heras